

Дзвінскі ўзгорак

*Кроч на свой родны,
дзвінскі ўзгорак,
каб глядзець у будучую сінь*

ГРАМАДСКА-ПАЛІТЫЧНАЯ ГАЗЕТА ВІЦЕБСКАГА РАЁНА, №1 (52)
СТУДЗЕНЬ 2017 ГОДА

СЛОВА ПІСЬМЕННІКА

УЛАДЗІМІР АРЛОЎ ПАВІНШАВАЎ СУАЙЧЫННІКАЎ

Дарагія сябры!

Напэўна, нікога не трэба пераконваць, што разам з целам і душой найвялікшай каштоўнасцю для чалавека ёсць час. Прычым перад навагоднімі святамі я заўсёды здзіўляюся, што хвіліны могуць цягнуцца бясконца доўга, а гады пралятаюць неверагодна імкліва.

Як і кожны год, 2016-ты быў годам набыткаў і стратаў.

Сярод нашых цяжкіх стратаў сыход у вечнасць народнага паэта Ніла Гілевіча, які сваім талентам жывіў мову і літаратуру, а сваёй грамадзянскай пазіцыяй бараніў незалежнасць. Заўчасна спынілася вялікае беларускае сэрца даследчыка сталінскіх злачынстваў Леаніда Маракова, што аднавіў праўду пра дзясяткі тысяч лёсаў, перакручаных у крывавых жорнах бальшавіцкага тэрору. Асабіста я ўдзячны Леаніду за дапамогу ў пошуках справы майго дзеда Максіма, расстралянага ў 1933-м.

Але найперш прамінулы год застанецца ў памяці падзеямі жыццясцвярджальнымі.

Мы святкавалі 25-годдзе незалежнасці, узгадвалі тыя радасныя дні, калі на палітычнай карце свету з'явілася Рэспубліка Беларусь. Вырасла цэлае пакаленне беларусаў, для якіх жыць у незалежнай дзяржаве ўжо гэтаксама натуральна, як дыхаць. Такое шчасце яны не аддадуць нікому.

Думаю, што ў новай геапалітычнай сітуацыі, калі і далёка, і зусім блізка ад нас ідзе вайна, мы пачалі глыбей асэнсоўваць перавагі жыцця ў нейтральнай безядзернай краіне і значна больш цаніць свой суверэнітэт. Гэта адчуваецца і ў грамадстве, і на самых высокіх паверхах улады.

Адной з галоўных падзей 2016-га я лічу захады, зробленыя ўладай у дачыненні тых, хто зневажае нашу нацыянальную годнасць і выступае супраць беларускай дзяржаўнасці.

У прамінулым годзе дзякуючы часопісу «Імёны» мы паспяхова збіралі грошы для дзяцей-сірот і інвалідаў, а праз кампанію з красамоўнай назвай «Талака» ахвяравалі сродкі на культурніцкія праекты. Гэта надзвычай важныя праявы беларускай салідарнасці.

Рэжысёр Мікалай Пінігін у 2016-м паставіў на купалаўскай сцэне спектакль «Дзве душы» паводле забароненай на доўгія дзесяцігоддзі аповесці Максіма Гарэцкага.

У прамінулым годзе ў нас з'явіліся новыя беларускія грошы без вусцішнага ланцужка нулёў. Хтосьці кажа, што купюры занадта падобныя да еўра, але мне гэта якраз даспадобы.

Новы год будзе багаты на круглыя і важкія гістарычныя даты. Змяніць сённяшні дзень праз мінулае немагчыма, але, звяртаючыся да гісторыі, мы можам больш дакладна вызначыць каардынаты свайго быцця і зрабіць больш правільны выбар.

У 2017-м — стогадовы юбілей нашага бел-чырвона-белага сцяга. Мы будзем адзначаць і 100-годдзе Першага Усебеларускага з'езда, дзе прагучаў заклік «Няхай жыве Беларуская Народная Рэспубліка!».

Але, бясспрэчна, галоўнай гістарычнай падзеяй будзе 500-годдзе беларускага кнігадрукавання.

Адначасова гэта і 500-годдзе беларускай Біблії, чацвёртай у свеце Біблії, надрукаванай на жывой мове народа. Подзвіг Францішка Скарыны яшчэ раз нагадвае нам, што мы — еўрапейцы. Ці хопіць нашай уладзе мудрасці годна адзначыць векапомную дату? Ці атрымае мінскі міжнародны аэрапорт імя Скарыны?

Ці з'явіцца ўказ, які абвесціць 6 жніўня, калі пабачыла свет першая беларуская кніга, Днём друку?

Зусім хутка стрэлкі гадзіннікаў пачнуць адлік першых хвілінаў новага года. Няхай ён будзе напоўнены новымі добрымі справамі, каханнем і сяброўствам! Няхай стане яшчэ адным крокам да той Беларусі, пра якую мы марым!

І зноў, як заўсёды ў такія дні, я згадваю сваю незабыўную бабулю — добрую вядзьмарку і шчырую верніцу. Бабуля любіла казаць: «Мы жывём у хаце, над намі жыве гарышча, над гарышчам — неба…».

Высокага вам неба, дарагія суайчыннікі!

З Новым годам!

nn.by

ЗЛАЧЫНСТВЫ

КАРУПЦЫЯ НА БЕЛАРУСКАЙ ЧЫГУНЦЫ

Былыя начальнік і галоўны інжынэр Віцебскага аддзяленьня БЧ абвінавачваюцца ў карупцыі.

Падчас сьледзтва выяўлена, што службовыя асобы зь лістапада 2012 году да сьнежня 2013 году выдалі загад, які прадпісваў Віцебскай дыстанцыі грамадзянскіх збудаваньняў перадаць гаражы для аўтамашын на балянс санаторыя «Чыгуначнік» у в. Малыя Лётцы Віцебскага раёну. Затым арганізавалі рэканструкцыю гэтых гаражоў пад дом адпачынку падвышанай камфортнасьці і лазьневы комплекс без узгадненьня з заснавальнікам.

Праектна-каштарысная і дазвольная дакумэнтацыя на вытворчасьць будаўніча-мантажных работ будынку аўтагаражоў адсутнічала, паведамляе сайт Сьледчага камітэту.

У выніку незаконнага пераабсталяваньня было выдаткавана блізу 780 000 рублёў прадпрыемства, што пагоршыла фінансавы стан.

Акрамя таго, сьледчыя высьветлілі, што ў кватэры і гаражы 54-гадовага дырэктара прадпрыемства ў Віцебску быў арганізаваны рамонт з прыцягненьнем рабочых, транспарту, спэцыяльнай тэхнікі і маёмасьці УП «Віцебскае аддзяленьне Беларускай чыгункі» без заключэньня дамовы і аплаты выкананых работ. У выніку прадпрыемству нанесеная шкода на агульную суму больш за 10 000 рублёў. Фіктыўныя дамовы былі складзеныя пазьней.

Падчас сьледзтва выяўлены таксама факт крадзяжу ў красавіку 2014 году пасудамыйнай машыны, якая была набытая прадпрыемствам нібыта для патрэб рэканструяванага санаторыя-прафілякторыя, хоць праектна-каштарыснай дакумэнтацыяй гэта не прадугледжвалася.

Сьледчымі прад'яўленае абвінавачваньне мужчынам паводле часткі 3 артыкулу 426 перавышэньне ўлады або службовых паўнамоцтваў, учыненае з асабістай зацікаўленасьці, што пацягнула цяжкія наступствы), часткі 2 артыкулу 210 (крадзеж шляхам злоўжываньня службовымі паўнамоцтвамі, зьдзейсьнены групай асоб паводле папярэдняй змовы), часткі 2 артыкулу 424 (злоўжываньне ўладай або службовымі паўнамоцтвамі), часткі 1 артыкулу 427 (складаньне і выдача заведама непраўдзівых дакумэнтаў, учыненыя зь іншай асабістай зацікаўленасьці) Крымінальнага кодэксу Рэспублікі Беларусь.

З мэтай кампэнсацыі шкоды, прычыненай злачынствамі, сьледчыя наклалі арышт на маёмасьць абвінавачаных на агульную суму больш за 373 000 рублёў, у тым ліку на грашовыя сродкі, 3 аўтамабілі, 2 кватэры і іншую маёмасьць.

charter97.org

ЭКАНАМІЧНЫЯ СПРАВЫ

АДЛІВАЮЦЬ ЎРУЧНУЮ

У аграгарадку Кастрычніцкая Віцебскага раёна выпускаюцца лядзяшы на палачцы па польскай тэхналогіі і рэцэптуры. Прычым, карамель адліваецца ўручную.

Як распавёў дырэктар прадпрыемства «Бел-Янтэх» Аляксандр Калінін, цукеркі выпускаюцца вагой ад 8 да 65 г. Таксама магчыма вытворчасць ледзянцоў па індывідуальнай замове з вырабам формаў па малюнках кліента. У наменклатуры вырабаў каля 30 відаў: мядзведзь, заяц, воўк, залатая рыбка, смайл, буслік (бусляня), ананас, кавун і т. Д. Але больш за 50% у агульным аб'ёме займае ўсім знаёмы з дзяцінства пеўнік. Дарэчы, у сувязі з годам Пеўня па ўсходнім календары узрос попыт на падарункавы варыянт лядзяша вагой 50 г.

Прадукцыя «Бел-Янтэха» арыентавана на экспарт у Расію. Прадпрыемства супрацоўнічае з аптовымі пакупнікамі з Санкт-Пецярбурга, Масквы, Смаленска, якія дастаўляюць лядзяшы з Кастрычніцкай у расійскія гандлёвыя сеткі, у тым ліку і такія буйныя, як «Ашан». Для рынку Беларусі працуе мінская фірма, якая валодае добрай лагістыкай. Дзякуючы гэтаму цукеркі трапляюць на прылаўкі многіх магазінаў Віцебшчыны.

Сярод вытворцаў літой карамелі адчувальная канкурэнцыя. Падобных прадпрыемстваў шмат у Расеі. Таму «Бел-Янтэх», у якім працуюць больш за 40 чалавек, робіць стаўку на якасць выпускаемай прадукцыі.

vitvesti.by

ПЕРШЫ БАНКРОТ

Коммунальное унитарное сельскохозяйственное предприятие «Пестуница» Витебского района обонкротят. В Витебской области началась первая процедура банкротства колхоза.

Экономический суд Витебской области на заседании под председательством судьи Ольги Пискуновой рассмотрел заявление должника о банкротстве и назначил сельхозпредприятию защитный период до 21 января.

Напомним, что КУПСХП «Пестуница» является одним из 15 сельскохозяйственных предприятий Витебской области, которые, согласно решению Совмина, должны быть подвергнуты банкротству.

news.vitebsk.cc

У ЦЭНТРЫ ЎВАГІ

БЕЗ ПОМОЩИ ЭКСТРЕННЫХ СЛУЖБ

О серьезной проблеме сообщили в редакцию жители улицы Солнечной из деревни Андроновичи Витебского района.

— Просим газету помочь разобраться в трудной ситуации, — обращаются в коллективном письме читатели. — В начале нашей улицы размывает дорогу, а потом намерзают глыбы. Это создает трудности и для пешеходов, и для водителей. Если кто-то заболеет, даже скорая помощь не может доехать до места назначения.

Наш корреспондент отправился в деревню Андроновичи. При повороте на указанную улицу дорогу перерезает внушительная водосточная канава. И если во время морозов проехать через нее можно, то сделать это, как только наступит оттепель, даже опытному водителю будет проблематично. А пешеходам без высоких резиновых сапог уж точно не обойтись.

Мы обратились за разъяснением ситуации к председателю Туловского сельисполкома Лилии Григорьевой, которая в этот день как раз вела прием граждан.

— 12 декабря поступил звонок от местного жителя по этому вопросу, — рассказала она. — Оперативно вы¬ехала, чтобы изучить ситуацию на месте. Согласна, что грунтовая дорога, о которой идет речь, давно требует ремонта. Она находится на балансе Витрайкомхоза. Мы включили проблемный объект в план ремонта уличных дорог, которые находятся на территории сельсовета.

Лилия Евгеньевна пояснила, что в ближайшее время Витрайкомхоз должен скорректировать план и дать ответ о сроках ремонта. Как только позволят погодные условия, заверила глава сельской власти, проблема решится.

vitbichi.by

ПРАВАПАРАДАК

ОБНАРУЖЕН ТАЙНИК С НАРКОТИКАМИ

В Витебском районе обнаружен тайник с 28,5 кг марихуаны, задержан витебчанин, которому принадлежало наркотическое средство, сообщил корреспонденту БЕЛТА инспектор отделения информации и общественных связей УВД Витебского облисполкома Виталий Сапроненко.

Тайник, в котором находилось почти 28,5 кг марихуаны, обнаружили сотрудники управления по наркоконтролю и противодействию торговле людьми УВД облисполкома возле деревни Старинцы Витебского района. В ходе оперативных мероприятий было установлено, что наркотическое средство принадлежит неработающему витебчанину 1989 года рождения. В отношении него возбуждено уголовное дело по ч.3 ст.328 УК Беларуси.

Ян Сведка

МЕРКАВАННЕ СПЕЦЫЯЛІСТА

СОВЕТ ДОМОХОЗЯЙКАМ, ПОПАВШИМ ПОД ДЕКРЕТ О «ТУНЕЯДСТВЕ»

Руководитель аналитического центра «Стратегия» Леонид Заико по просьбе «Салідарнасьці» прокомментировал игменения в Декрете «О предупреждении социального иждмивенчества»

В соответствии с подписанным Александром Лукашенко декретом, теперь пошлину за «тунеядство» придется платить неработающим мамам детей от 3 до 7 лет, если их дети посещают детский сад.

— Пошлина на участие в автомобильном движении, пошлина за неучастие в финансировании государственных расходов — все эти меры подводят к мысли о том, что какой-то враг внутри администрации правительства специально противопоставляет белорусского президента его любимому народу, — отметил экономист.

По словам эксперта, это проверочный документ.

— Если население это проглотит, так ему и надо! — считает Леонид Заико. — Вопрос к тем, кто на выборах голосовал. Они, наверное, это заслужили. Умные от государства откупятся. Остальные пусть думают: что они такого натворили за последние 20 лет.

Грозит ли Беларуси бунт домохозяек?

— Вы думаете, что начнется всеобщая революционная стачка? Мамы с детьми выйдут на улицы? — иронизирует Леонид Заико и советует: — Пока есть дешевые билеты из Вильнюса и Каунаса, пользуйтесь возможностью уехать в другие страны. Изучайте расписание авиакомпаний!

Байнет: «Не удивлюсь, если будет декрет № 2 «О младенческом иждивении»

Мама, которую затрагивают изменения в Декрете «О предупреждении социального иждивенчества», на дискуссионной площадке talks.by пишет: «Какой позор... Ходим в сад эпизодически. Каждый месяц хоть на неделю, но заболеем. Многим работодателям я нужна? Ничего, выкрутимся. Но налог не заплатим».

Один из пользователей предлагает создавать профсоюз тунеядцев для защиты человеческого достоинства.

«Сделали послабление для тех, кто проходит альтернативную службу... Как это? Так они и так служат, т. е. работают на государство. Причем тут «тунеядство»? — недоумевает другой пользователь. — Женщины водят детей в сад хотя бы на несколько часов. Для развития, социализации и образования. В саду ведется подготовка к обучению в школе. По вине чинуш ущемляются права не только матери, но и ребенка».

Приведем еще несколько комментариев:

«Не удивлюсь, если будет декрет № 2 «О младенческом иждивении», согласно которому все новорожденные дети автоматически объявляются «тунеядцами».

«Забыли довольно большую группу населения. Остались не охваченные декретом лица, отбывающие наказание в местах лишения свободы. Насколько я понимаю, они не участвуют в финансировании бюджета».

gazetaby.com

ЗДАРЭННЕ

ІНСПЕКТАР ДАІ ВЫЗНАЧЫЎСЯ НА ПАЖАРЫ

Інспектар ДАІ ледзь не загінуў пры спробе выратаваць чалавека на пажары ў Віцебскім раёне.

Пажар адбыўся 8 студзеня каля трох гадзін ночы. «Інспектар ДАІ Іван Шаўчэнка вяртаўся са службы дадому ў Віцебск па трасе Р20, калі заўважыў удалечыні святло на горад. Ён звярнуў убок садовага таварыства "Колас" і ўбачыў, як насустрач выбег мужчына. Відавочца распавёў, што гарыць або дом, або гумно. Інспектар хутка дабраўся да месца. Да таго часу ўжо занялася агнём дах. Нягледзячы на гэта, супрацоўнік міліцыі забег у дом і знайшоў у адным з пакояў мужчыну. Ён вынес яго з агню, але спробы рэанімаваць пацярпелага былі марнымі », - растлумачыў Аляксандр Казючыц.

Іван Шаўчэнка паведаміў аб тым, што здарылася ў аператыўную дзяжурную службу. На месца прыбылі ратавальнікі і медыкі, якія канстатавалі смерць мужчыны. Загінулым апынуўся 63-гадовы гаспадар дачнага хаты.

Агонь практычна цалкам знішчыў пабудову і маёмасць унутры. Прычына пажару высвятляецца.

belta.by

КРЫМІНАЛ

ДЕЛО 25-ЛЕТНЕЙ ДАВНОСТИ РАСКРЫТО

Милиция Витебской области в 2016 году раскрыла случай изнасилования и убийства школьницы 25-летней давности. Подробности дела сообщил сегодня на пресс-конференции начальник УВД Витебского облисполкома Виктор Сенько, передает корреспондент БЕЛТА.

«Лет 5-10 лет назад и больше мы не были так хорошо оснащены для проведения экспертиз, как сейчас. Приведу пример: в 1991 году пропала 7-летняя девочка, ученица одной из витебских школ. Позже ее тело нашли в мешке в хозпостройке на территории школы. Она была изнасилована, а затем задушена. Тогда были изъяты биологические среды. Но лишь сейчас возможности генотипоскопической экспертизы позволили установить преступника», — отметил Виктор Сенько.

Трагические события развивались в конце сентября 25 лет назад. Поиски пропавшей и в тот день, и в последующий ничего не дали, хотя и все помещения школы, и округу прочесали, казалось, очень тщательно. А на третий день с утра старшеклассники, убиравшие мусор на территории учебного заведения, в дальнем углу за сараями наткнулись на тело. Труп был уложен в мешок, а на девочке не оказалось ни обуви, ни колготок, ни нижнего белья.

Эксперты установили, что смерть ребенка наступила в результате удушения, но прежде она была изнасилована. С тела жертвы взяли биологический материал насильника, но в то время в нашей стране по нему смогли установить лишь группу крови. Отрабатывали возможных преступников, имеющих искомую группу. Более полные и информативные экспертизы тогда производились в Германии, но и там из-за небольшого количества самого вещества не смогли выделить генотип. Не удалось это и российским специалистам, которые впоследствии проводили такую же процедуру. На этом расследование застопорилось.

Лишь по прошествии 25 лет сотрудники уголовного розыска смогли установить виновного. Им оказался сварщик из бригады строителей, которая проводила ремонт в той самой школе. К сожалению, привлечь преступника к установленной законом ответственности не представилось возможным — он покончил жизнь самоубийством в 2005 году. Именно тогда при вскрытии были взяты биологические образцы его крови. В начале прошлого года было назначено очередное исследование, которое и выдало искомый генотип. Совпадение с геномом, полученным по делу, оказалось стопроцентным.

БелТА

АБ'ЯВА

Каб атрымліваць кожны нумар газеты "Дзвінскі Узгорак" паведаміце рэдакцыі аб гэтым. Калі не жадаеце атрымліваць газету, то патэдэфануйце.

Калі парушаны вашы правы спажыўца, працаўніка, то даем эфектыўныя парады па абароне права і пошуку бясплатных юрыстаў. Звяртайцеся на адрас газеты "Дзвінскі Ўзгорак".

Наша газета стала размяшчацца на партале http://kamunikat.org, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

БЕЛАРУСЬ – РАСІЯ

ЧАМУ «НАФТАГАЗАВАЯ ВАЙНА» НАБЫВАЕ ЗАЦЯТЫ ХАРАКТАР?

Гледзячы па ўсім, чарговая беларуска-расейская «нафтагазавая вайна» перайшла ў вострую стадыю. Найбольш яскравымі прыкметамі гэтага стаў байкот А. Лукашэнкам самітаў ЭАЭС і АДКБ у Санкт-Пецярбургу, ягоная адмова падпісваць Мытны кодэкс саюзу, пераход кіраўніка Беларусі да звыклай канфрантацыйнай рыторыкі: «Мы нікому не дазволім зьневажаць наш народ і дзяржаву. Калі хтосьці гэтага не разумее, тады нам няпроста будзе зь імі ня тое што строіць стасункі, але і размаўляць». Ну і адразу з Масквы прайшоў жорсткі адказ: Расея яшчэ больш скараціла пастаўкі сваёй нафты Беларусі ў першым квартале.

Як і прынята на вайне, зьявіліся ваеннапалонныя (тры арыштаваныя блогеры сайта «Рэгнум»). Праўда, Расея іх не прызнала. Паводле савецкай традыцыі сталінскіх часоў Масква вуснамі афіцыйных асобаў заявіла: у нас няма палонных, ёсьць экстрэмісты.

За часы А. Лукашэнкі Беларусь і Расея перажылі некалькі вострых міждзяржаўных канфліктаў. У 1997 годзе крызыс у двухбаковых дачыненьнях здарыўся з нагоды арышту беларускімі ўладамі карэспандэнта ОРТ Паўла Шарамета. У 2002 і 2004 гг. адбыліся канфлікты праз газавыя цэны, у апошнім выпадку Расея адключыла пастаўкі газу, што Лукашэнка ацаніў як «акт тэрарызму на высокім узроўні». На мяжы 2006-2007 гадоў разгарнулася вострая «нафтагазавая вайна» з перакрыцьцём трубаправодаў і чарговымі скандальнымі заявамі. У 2009 г. дзве краіны перажылі «малочную вайну», тады Лукашэнка таксама байкатаваў саміт АДКБ у Маскве, нейкі час адмаўляўся падпісваць дамову аб стварэньні Калектыўных сілаў апэратыўнага рэагаваньня. Крызысу ў двухбаковых дачыненьнях 2010 году спадарожнічала інфармацыйная вайна, паказ на НТВ тэлесэрыялу «Хросны бацька».

Чым цяперашні канфлікт адрозьніваецца ад папярэдніх? Найперш іншым гістарычным кантэкстам.

Па-першае, Расея рэзка ўзмацніла сілавы кампанэнт у сваёй замежнай палітыцы, што спарадзіла ўкраінскі крызыс, «халодную вайну» з Захадам.

Па-другое, Беларусь у гэтых канфліктах РФ са сьветам заняла пазіцыю нэўтралітэту.

Па-трэцяе, падзеньне сусьветных цэнаў на нафту пацягнула за сабой эканамічны крызыс у ЭАЭС, зьмяншэньне расейскага энэргетычнага гранту Беларусі.

Па-чацьвёртае, усё гэта супала з вострым крызысам беларускай сацыяльнай мадэлі.

Па-пятае, выбух шавіністычнай хвалі ў Расеі, на тле якой нэўтралітэт найбліжэйшага саюзьніка, ягонае пэўнае дыстанцыяваньне ад Масквы разглядаецца ў палітызаванай частцы расейскага грамадзтва як «бандэраўшчына».

Як гэта ўсё ўплывае на цяперашні беларуска-расейскі канфлікт?

Дзьве найбольш важныя высновы. Расейскія эканамічныя субсыды Беларусі сталі меншыя, а патрэбы Беларусі ў дапамозе ў сувязі з крызісам апынуліся большымі. Гэтыя супрацьлеглыя трэнды прыйшлі ў вострую супярэчнасьць. Што і вылілася ў жорсткую спрэчку пра цэны на газ.

Другі момант. Большая незалежнасьць Беларусі ад Расеі ў замежнай палітыцы (нармалізацыя стасункаў афіцыйнага Менску з Захадам, нэўтралітэт у канфліктах паміж РФ з ЗША і ЭЗ) адбываецца на фоне павялічэньня эканамічнай залежнасьці Беларусі ад усходняга суседа. Нагадаю, доля Расеі ў тាварным экспарце Беларусі вырасла летась да 46%, хоць у 2015 годзе гэтая лічба складала 39%. Зноў два супрацьлеглыя трэнды. Лягічна, што ў Крамлі палічылі, што моцна залежны саюзьнік павінен дэманстраваць ляяльнасьць. Бо некіраваны сатэліт — гэта нонсэнс.

І на нейкім этапе гэтыя аб'ектыўныя螺 рознавэктарныя тэндэнцыі павінны былі выклікаць канфрантацыю ў двухбаковых дачыненьнях. Што мы цяпер і назіраем. Таму канфлікт і набывае такі зацяты характар, што ў ягонай аснове ляжаць аб'ектыўныя чыньнікі.

Валер Карбалевіч
«Радыё Свабода»

ЗВАРОТ

5 ЦЫТАТ ЛУКАШЭНКІ З НАВАГОДНЯГА ЗВАРОТУ

Аляксандар Лукашэнка традыцыйна павіншаваў беларусаў з Новым годам. Свабода выбрала 5 найбольш цікавых цытат Лукашэнкі са сьвяточнай прамовы.

1. «Мы сталі закладнікамі»

Кажучы пра эканамічныя праблемы, Лукашэнка зрабіў акцэнт на тым, што яны былі выкліканыя крызысам у «нашых традыцыйных эканамічных партнэраў».

«Сувэрэнная і незалежная Беларусь апынулася ў эпіцэнтры сусьветных геапалітычных і эканамічных падзей. Мы жывём у адкрытай краіне і перш за ўсё таму сталі заложнікамі той эканамічнай сытуацыі, якая склалася ў нашых традыцыйных эканамічных партнэраў», — адзначыў ён.

2. «Мы, людзі ў пагонах, ведаем: порах трэба трымаць сухім»

Кажучы пра зьнешнія пагрозы, Лукашэнка назваў сябе чалавекам «у пагонах»: «Захаваць Беларусь астраўком стабільнасьці і спакою было няпроста. Але мы гэта зрабілі, забясьпечыўшы мір і бясьпеку грамадзян! Нашы суседзі, сябры, брацкія народы павінны ведаць, што зь беларускай зямлі ніколі ня будзе агрэсіі і пагроз. У той жа час мы, людзі ў пагонах, ведаем: порах трэба трымаць сухім. Абарона Айчыны — наш сьвяшчэнны абавязак!».

3. «Беларусь набывае ўсё больш сучаснае эўрапейскае аблічча»

Лукашэнка заявіў, што 2017 год «павінен стаць пераломным і даць магутны імпульс для разьвіцьця краіны». Паводле яго слоў, стаўка будзе зроблена на стварэньне новых вытворчасьцяў і працоўных месцаў, актывізацыю бізнэсу.

«Мы ствараем новыя вытворчасьці, будуем дарогі, электрастанцыі, важныя сацыяльныя аб'екты і жылыя дамы. Добраўпарадкоўваем гарады і вёскі. З кожным годам Беларусь набывае ўсё больш сучаснае эўрапейскае аблічча», — падкрэсьліў ён.

4. «Мы ўжо ў надыходзячым годзе істотна павысім даходы грамадзян»

Лукашэнка паабяцаў у 2017 годзе істотна павысіць даходы беларусаў, хоць сярэдні заробак у 500 даляраў згаданы ня быў: «Узровень жыцьця народа павінен быць значна вышэйшым, чым сёньня. Дасягнуць гэтага няпроста. Аднак чаго б нам ні каштавала, мы ўжо ў надыходзячым годзе істотна павысім даходы грамадзян».

5. «Старэйшае пакаленьне шмат зрабіла для нашай краіны, але цяпер трэба рухацца далей»

Лукашэнка зрабіў акцэнт у сваёй прамове на асаблівым значэньні для Беларусі маладога пакаленьня: «Старэйшае пакаленьне шмат зрабіла для нашай краіны. І мы ўдзячны ім за гэта. Але цяпер трэба рухацца далей, укараняць у жыцьцё ўсё больш прагрэсіўнае і карыснае. А для гэтага трэба вучыцца, удасканальвацца, ісьці ў нагу з часам. Сваё слова павінна сказаць наша моладзь, патрыятычная, неабыякавая да лёсу сваёй Радзімы. Сярод вас шмат здольных людзей».

www.svaboda.org

ПЕНСІЯНЕР І ПРАЦА

«ПЭНСІЯНЭРАЎ, ЯКІЯ ПРАЦУЮЦЬ, У НАС УДВАЯ БОЛЬШ, ЧЫМ У ПОЛЬШЧЫ»

Кожны чацьвёрты беларускі пэнсіянэр працягвае працаваць. Як гэта можа адбіцца на эканоміцы і рынку працы? Абмяркоўваюць Уладзімер Глод, Дзьмітры Гурневіч, Ігар Карней.

Гурневіч: Паводле афіцыйнай статыстыкі, 25% беларусаў, то бок кожны чацьвёрты, пасьля выхаду на пэнсію застаецца працаваць. Гэта больш за 665 тысяч чалавек з агульнага ліку больш за 2,5 млн чалавек. Прычым за год гэты паказьнік павялічыўся прыблізна на 15 тысяч. Асабліва вялікая частка людзей застаецца ў галіне адукацыі і сацыяльнага абслугоўваньня.

Гэта ня дзіўна. Сярэдняя пэнсія ў Беларусі не дацягвае і да 150 даляраў. Раней казалі, што ў вёсцы за такія грошы яшчэ пражыць можна, а вось у горадзе — не. Раней дзяржаўная прапаганда сьцьвярджала, што пэнсіянэры краін Балтыі зайздросьцяць беларускім, маўляў, усё у іх таннае і пэнсія годная. Але ўсё хутка зьмянілася і сёньня беларускія пэнсіянэры ўжо ня ўзор.

Працаваць на пэнсіі — не загана. Чалавек добра сябе адчувае, хоча быць актыўным і гэта добра. Але давайце параўнаем беларускіх пэнсіянэраў, напрыклад, з польскімі. Там пасьля сыходу на заслужаны адпачынак працягвае працаваць 12% пэнсіянэраў. Гэта ў два разы менш, чым у нас. Сярэдняя велічыня пэнсіі ў Польшчы — амаль 400 даляраў. Розьніца і ва ўзроўні жыцьця, і ў падыходзе да жыцьця.

На думку эканамістаў, беларуская пэнсійная сыстэма — адна з самых неэфэктыўных ў сьвеце, і патрабуе карэнных зьменаў, заявіў у інтэрвію тэлеканалу Белсат эканаміст Леанід Заіка. Вось гэтыя 25% пэнсіянэраў на працы — гэта ўсяго толькі статыстыка ці нейкі небясьпечны званочак для эканомікі і дзяржавы?

Глод: Зразумела, што беларускія пэнсіянэры працуюць не ад добрага жыцьця. Вельмі ўсё дорага каштуе. Усё ж даражэе далей, літаральна штодня. Таму вялікая колькасьць пэнсіянэраў, нягледзячы на ўжо заслужаны адпачынак, працягвае працаваць, зарабляючы на больш-менш годнае жыцьцё. Паводле Міністэрства працы і сацыяльнай абароны, у Беларусі працуюць прыкладна 665 тысяч асобаў пэнсійнага веку. Тут адметна, што яшчэ шэсьць гадоў таму такіх было амаль удвая менш. Бо тады пэнсіі былі больш важкімі.

Цяпер жа нават тыя пэнсіянэры, што знаходзяць яшчэ сілы працаваць, напэўна не пахваляцца заможным жыцьцём. Бо галіны, у якіх застаецца найбольш асобаў пэнсійнага ўзросту, — гэта адукацыя, сацыяльныя паслугі ды ахова здароўя. Гэта тыя, дзе найменшыя заробкі ў краіне.

А пэнсіянэры, якія жывуць на мінімальную пэнсію, могуць трапіць у катэгорыю тых асобаў, якія жывуць каля мяжы беднасьці ці ўжо за ёй. Зьмяншэньне пэнсіі ў тых, хто працягвае працаваць, экс-міністар працы і сацыяльнай абароны Аляксандр Сасноў лічыць цалкам верагодным. У краіне няма грошай, эканоміка не працуе, а праводзіць рэформы кіраўнікі ня хочуць праз боязь страціць уладу. Яны шукаюць любыя варыянты каб зэканоміць грошы. Таму дзіўна, што ходзяць чуткі толькі аб 40%. Я думаю, што могуць наагул перастаць плаціць пэнсію пэнсіянэрам, якія працуюць.

Карней: Уладзімер Уладзімеравіч Глод, уласна кажучы, якраз і ўяўляе прыклад працуючага пэнсіянэра і, пэўна, як ніхто ведае, ці рэальна паўнавартасна існаваць зь цяперашняй беларускай пэнсіі.

Калі Аляксандр Лукашэнка ініцыяваў непапулярнае рашэньне падвысіць пэнсійны ўзрост, у якасьці аргумэнту агучвалася наступная дылема: сыходзіць на заслужаны адпачынак раней, але грошай атрымліваць менш, ці пазьней, з захаваньнем не ніжэй за 40% ад сярэдняга заробку па краіне. Праўладныя аналітыкі пры гэтым адсылалі да лічбаў статыстыкі — маўляў, карані ў дэмаграфіі.

Цяпер у Беларусі на 100 працуючых прыходзіцца 61 пэнсіянэр. Паводле разьлікаў, у 2020 годзе суадносіны будуць ужо 100 да 66, а калі нічога не рабіць, то да 2030-га 100 працуючых павінны будуць утрымліваць 78 пэнсіянэраў. Падтрымліваць узровень пэнсій — задача ўсё больш складаная, бо, разводзіць рукамі дзяржаўныя эканамісты, у эканоміцы таксама ёсьць запас трываласьці. А павялічваць тарыфы адлічэньняў у Фонд сацыяльнай абароны — мера яшчэ больш непапулярная, чым пэнсійны ўзрост.

Нягледзячы на тое, што сёньня пэнсійныя сумы збольшага сымбалічныя і проста не даюць памерці з голаду, прыбыткі ў дзяржаўным сэктары імкліва набліжаюцца да тых ж самых 100-150 даляраў у эквіваленце. Маса прыкладаў, калі ў вёсках людзі зарабляюць удвая меней і для іх выхад не пэнсію — ледзь на адзіная магчымасьць мець невялікі, але стабільны прыбытак.

Дзьмітры Гурневіч
«Радыё Свабода»

ПРАБЛЕМЫ ЖКХ

ГУЛЬНЯ Ў ЛІЧБЫ

Улады Беларусі працягваюць стварэнне ўласнай віртуальнай рэальнасці. Але пры гэтым, падобна, не здагадваюцца, што такім чынам не толькі заганяюць сябе ў тупік, але і правакуюць сацыяльны выбух.

Падавалася б, навошта перакручваць факты і лічбы? Усё роўна людзі ходзяць па крамах, бачаць лічбы ў сваіх жыроўках, атрымліваюць разліковыя лісты… Але ўсё роўна некаму хочацца выдаць пажаданае за дзейснае альбо «прычасаць лічбы пад сваю патрэбу».

Напачатку года гэтым, найперш, занялася любімая ЖКГ. Спрабуючы апраўдаць павышэнне тарыфаў на ацяпленне ў першыя ж дні новага года на 17%, на «партале камунальнай пісьменнасці насельніцтва» (во як загнулі!) прыведзены параўнальны аналіз, колькі плаціць за цяпло беларус, і колькі суседзі — Літва, Украіна, Расія. Паводле аўтараў ад ЖКГ, мы вельмі багатыя — плацім за цяпло толькі 11% ад заробку. Тады як у Літве кошт ацяплення складае 35% ад заробку, у Польшчы — 25%, у Расіі і Казахстане — 17%, а ва Украіне і ўсе 50%.

Але, калі чытаць удумліва і паспрабаваць праверыць лічбы, атрымліваецца нешта дзіўнае. «У сённяшні час беларус у сярэднім зарабляе 720 рублёў на месяц (дадзеныя афіцыйнай статыстыкі за кастрычнік), адпаведна, доля камунальных плацяжоў пасля падаражання складзе 11% ад сярэдняга заробку», — піша на «партале» gkx.by Яна Шчука. Між тым, дадзеныя афіцыйнай статыстыкі за кастрычнік кажуць, што намінальны налічаны заробак за кастрычнік, паводле Белстата, склаў у сярэднім па краіне 6 837 568 недэнамінаваных рублёў, то бок 684 рублі. І гэта налічаны, а не атрыманы заробак.

Пры гэтым Яна Шчука нават не тлумачыць, чаму заробак за кастрычнік параўноўваецца з цяперашнімі коштамі на ацяпленне. І гэта зразумела. Па тых жа дадзеных Белстата, налічаны заробак насельніцтва ўвесь год падаў, і за лістапад гэтае падзенне склала амаль 5%. Што, безумоўна, адаб'ецца на канчатковых «працэнтах за ацяпленне», а «парталу камунальнай пісьменнасці насельніцтва» тое цалкам не патрэбна.

У артыкуле яшчэ багата спрэчных высноў і тлумачэнняў. Але сам галоўны пасыл артыкула — гэта таксама прыём маніпуляцыі. Прыём вельмі стары, які нават паспеў надакучыць. Ну, хай сабе літоўцы плацяць за кватэру 35% заробку, а ўкраінцы 50%. І што? Мне што, павінна стаць цяплей ад таго, што нехта жыве ў іншай краіне і плаціць за камуналку больш? Выбачайце, але гэта — перакручаная логіка, якую нават логікай назваць цяжка. А дзе лічбы, колькі мы плацім за харчаванне?

Дарэчы, пра Белстат. Паводле гэтай канторы, інфляцыя ў Беларусі склала за год 10,6%. Некаторыя чыноўнікі ўжо паспелі заявіць, што яна набліжаецца да «аднaзначнага працэнту».

Працэнты — працэнтамі, але чаму мы не бачым гэтага ў крамах? Telegraf. by параўнаў перадНавагоднія закупы прадуктамі на сэрвісе e-dostavka, зробленыя ў канцы снежня 2015 і 2016 гадоў. Смятана падаражэла на 46%, рыс — на 22%, макароны — на 21%, вараная кілбаса — на 18%, тварог — на 20%, квас — і той падаражэў на 46%. У інфляцыю амаль упісаўся батон, які падаражэў на 10,7%.

Пытанне — дзе існуе інфляцыя ў 10,6%? Пэўна, там жа, дзе і заробак у 720 рублёў, і «ўсім па піццот» у гэтым годзе.

Такім чынам, шараговы чалавек чытае справаздачы Белстату і ЖКГ пра тое, як у нас усё добра, а ў суседзяў дрэнна. А потым ідзе ў краму і ў яго адбываецца «разрыў шаблону». Калі ў нас усё добра, дык чаму ўсё так дорага? Зразумела, у яго ўзнікае злосць — за падман, за перакручванне фактаў. І глеба для сацыяльнага выбуху — гатовая.

…І галоўны паказчык таго, што будзе горш, — скарачэнне дзяржпадтрымкі тым самым прадпрыемствам, пра становішча якіх мы больш не даведаемся. Сёлета дзяржава вырашыла выдаць толькі 1,9 мільярда рублёў дырэктыўных крэдытаў. У мінулым годзе гэты ліміт быў устаноўлены на ўзроўні 2,8 мільярда рублёў. То бок, дзяржпадтрымка скарачаецца аж удвая!

Грошай няма. Трымайцеся.

(скарочана)

Сяргей Салаўёў
«Новы час»

ДЭМАГРАФІЯ

ЧИНОВНИКИ ТАЩАТ БЕЛОРУСОВ В ПОСТЕЛЬ

У населения Беларуси стали заметны черты так называемого «европейского» репродуктивного поведения. Беларусь нацелена на увеличение рождаемости. Реально ли это в краткосрочной перспективе с учетом экономических реалий и уменьшения числа женщин в детородном возрасте?

«Обеспечить воспроизводство населения»

Цель правительства — увеличить средний суммарный коэффициент рождаемости с 1,72 до 2,0, сообщил на пресс-конференции в Минске заместитель министра труда и социальной защиты Александр Румак.

Средний суммарный коэффициент рождаемости в демографии считается определяющим и показывает, сколько детей в среднем родила бы женщина на протяжении всего репродуктивного периода (от 15 до 50 лет) при сохранении половозрастной рождаемости на уровне того года, для которого вычисляется показатель.

«Мы нацелены на увеличение этого коэффициента для того, чтобы обеспечить воспроизводство населения», — сказал Румак.

Он напомнил, что по итогам девяти месяцев 2016 года в Беларуси впервые за последние 20 лет зафиксирован естественный прирост населения — +518 человек.

«Это очень большое достижение, — отметил замминистра. — И такой прирост стал результатом социальной политики по поддержке материнства и семей с детьми, которая реализовывалась на протяжении последних лет».

Сегодня в стране 57% новорожденных — вторые и последующие дети, и этот процент растет, отметил замминистра. Семьи с двумя детьми сейчас составляют 28% среди всех семей с детьми.

На европейском фоне

В развитых странах при современном уровне смертности простое замещение поколений достигается при коэффициенте суммарной рождаемости, равном 2,1.

Меньше рожать детей — это не просто европейский, а мировой тренд. Коэффициент суммарной рождаемости населения мира в целом сократился с 4,95 в первой половине 1960-х годов до 2,67 в 2002 году. А в развитых странах в 2002 году этот показатель составлял 1,59. В настоящее время из всех развитых стран мира только в США показатель рождаемости составляет более двух детей на женщину.

По словам Александра Румака, сейчас средний коэффициент рождаемости в Беларуси выше, чем во многих европейских государствах.

Согласно данным электронного еженедельника «Демоскоп», самый низкий коэффициент в Португалии (1,23), а самый высокий — во Франции (2,01). Высокие значения коэффициента отмечаются в Ирландии (1,94), Швеции (1,88) и Великобритании (1,81). Крайне низкие значения суммарной рождаемости уже в течение многих лет отмечаются не только в Португалии, но и в Греции, Польше, Испании, Италии, Словакии, на Кипре и Мальте (менее 1,4 ребенка на женщину)…

Второй ребенок важнее первого?

Минтруда и соцзащиты планирует увеличить коэффициент за счет кардинального изменения политики планирования семьи, мотивации молодежи на создание семьи и рождение детей, формирования установок на более раннюю реализацию репродуктивной функции.

Говоря о соцподдержке семей, Александр Румак отметил господдержку многодетных семей в решении жилищных вопросов, изменение подходов при назначении пособий по уходу за детьми и их размера.

По словам замминистра, за два года реализации программы долгосрочной поддержки многодетных семей (семейный капитал) было открыто 28 824 депозитных счета на общую сумму более 288 млн долларов. По словам Румака, основная часть счетов — 17 242 — была открыта в 2016 году.

Очевидно, что в Беларуси активно поддерживают рождение вторых и третьих детей.

Помимо вышеупомянутого семейного капитала, который начисляется при рождении, усыновлении (удочерении) третьего или последующих детей в период с 1 января 2015 года по 31 декабря 2019 года, в стране есть другие преференции для тех, у кого больше одного ребенка.

Например, пособие при рождении первого ребенка — 10 величин бюджета прожиточного минимума, при рождении второго ребенка и последующих детей — 14.

Ежемесячное пособие на первого ребенка — 35% среднемесячной зарплаты в стране, на второго и последующих детей — 40%.

Не является ли такая политика демонстрацией ценности не каждого ребенка, а их количества? И не происходит ли так, что в результате откладываются рождения первых детей?

Что касается поддержки рождения вторых и третьих детей, Сергей Рязанцев считает, что, «обычно, первого ребенка семья рожает сама, без помощи государства». Это, по его словам, программа минимум, которая не зависит от поддержки государства.

Как считает Анастасия Боброва, сегодня многим семьям действительно проще решиться на второго ребенка, чем на первого.

«Особенно непросто завести первенца и резко снизить уровень своих доходов женщинам с высокой заработной платой, которую они теряют, когда уходят в отпуск по уходу за ребенком. Поэтому в поддержке семей необходимо ориентироваться и на тех, у кого появляется первый ребенок», — считает эксперт.

По ее мнению, «поддержка может быть не материальная, а в виде создания инфраструктуры для семей. Например, стоит активнее развивать возможности гибкой занятости, создавать систему яслей для детей до года».

Анастасия Боброва уверена, что принуждать население к рождению детей неправильно: «Если в стране будут созданы соответствующие экономические условия и качественная инфраструктура, в семьях и без уговоров чиновников будет появляться больше малышей».

(скарочана)

Елена Спасюк
naviny.by

Заснавальнік і рэдактар: Смолікаў Канстанцін Эдуардавіч

Адрас рэдакцыі: г. Віцебск, вул. 1-я Сененская д.5, Тэл. +375-29-218-98-38, e-mail: kas_vit@tut.by
Газета выдаецца з лютага 2014 г.

Падпісана да друку 16.01.2017 у 16.30
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца пры падтрымцы аднадумцаў.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.